

Mere end hver tredje erhvervsaktiv under 40 år har pensionshuller

Selvom højkonjunkturen i de senere år har fået virksomheder til at skrive på arbejdskraft, holder en stor gruppe under 40 år frivilligt eller ufrivilligt pause fra jobbet og dermed pensionsopsparingen – nogle i over tre år.

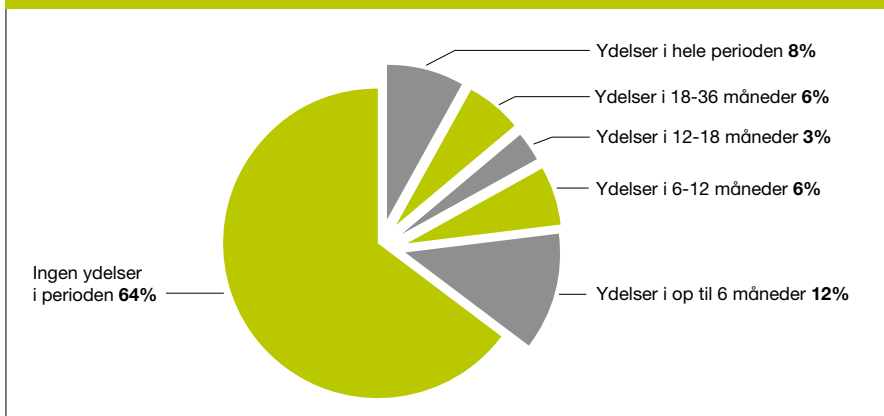
Mennesker i slutningen af 30'erne er så erhvervsaktive, som man kan blive. Uddannelsen er overstået, det samme er de fleste barselsperioder, og sygdom og alderssvækkelse har ikke meldt sig.

Alligevel viser en ny undersøgelse, at mere end hver tredje 37-39-årige i en kortere eller længere tid er uden arbejde og på overførselsindkomst.

I undersøgelsen, der er lavet af ATP, har man fulgt hele den årgang, der er født i 1968. Gruppen er fulgt i perioden 2005-2007, hvor der i Danmark var markant højkonjunktur, og hvor årgang 68 var mellem 37 og 39 år – dvs. i den mest erhvervsaktive alder.

Til trods for højkonjunkturen viser det sig, at kun seks ud af ti har haft ubrudt beskæftigelse i løbet af de tre år. Resten var i kortere eller længere perioder for-

Andel af årgang 1968, der modtog overførselsindkomster i 2005-2007, og som dermed har haft pause i pensionsopsparingen

Kilde: ATP og Danmarks Statistik

Note. Modtagere af barselsdagpenge indgår ikke, idet der i en del overenskomster er aftalt hel eller delvis pensionsdækning i forbindelse med barsel.

sørgt af en eller anden form for overførselsindkomst.

Undersøgelsen, der bygger på registreringer af ATP-indbetalingerne, viser, at hver tiende var ude af arbejdsmarkedet i hele perioden, mens 15 pct. af årgangen modtog overførsler i mere end halvdelen af perioden.

Pensionsindbetalinger på pause
Opgørelsen viser altså, at en betydelig

del af den voksne befolkning har små eller store, flere eller færre pauser i deres erhvervsdeltagelse.

Og pause fra jobbet betyder pause i pensionsopsparingen, siger analysechef Ole Beier Sørensen fra ATP: »For langt de fleste er det at arbejde billettet til en pensionsopsparing, hvad enten der er tale om arbejdsmarkeds-pension eller virksomhedspension. Når du forlader jobbet i en periode – eller ▶

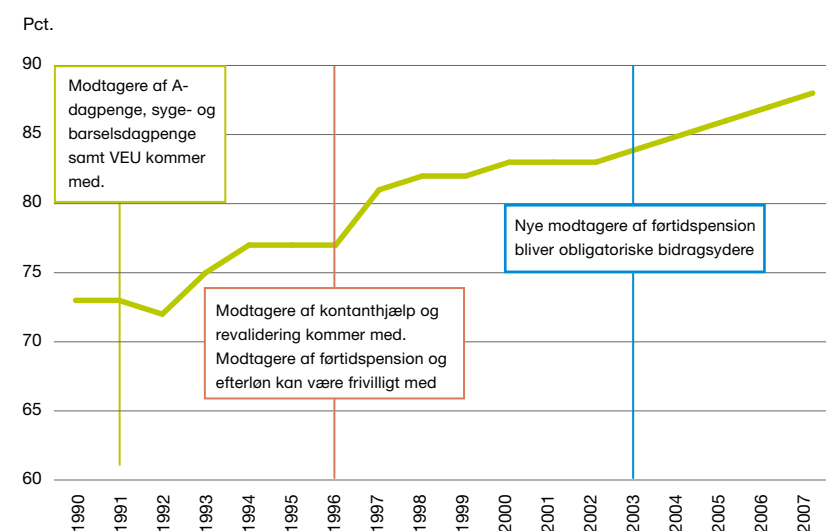
► hvis du slet ikke har noget job – er der som regel tale om død tid i forhold til din fremtidige pension.« Ole Beier Sørensen henviser til, at en gennemsnitlig lønmodtager, der er ét år væk fra jobbet reducerer pensionsindbetalingen med ca. 30-40.000 kr.

Indbetalinger til arbejdsmarkedspensioner stopper, hvis man skifter lønnen ud med en overførselsindkomst. Det gælder, uanset om indkomsten hedder arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, førtidspension eller noget helt fjerde. Den eneste undtagelse er barselsdagpengene, idet der i en række overenskomster, er truffet aftale om hel eller delvis pensionsdækning i forbindelse med barsel.

Principielt kunne man forestille sig, at modtagerne af overførselsindkomst begynder at spare op privat den dag, de mister jobbet. Men det sker ikke, siger Michael Jørgensen, der forsker i pension på SFI, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd: »Der er næsten ingen, der øger deres private opsparing. Langt de fleste fortsætter alene med at spare op i ATP.«

I modsætning til andre pensionsopsparinger, bliver ATP nemlig ikke sat i bero, når jobbet stopper. Sådan har det ikke altid været.

Andel af befolkningen, der indbetaler til ATP, 1990-2006

Note: Befolkningen i alderen 16-66 år er korrigeret for nedsættelsen af folkepensionsalderen i perioden 2004-2006.

Siden starten af 1990'erne har skiftende regeringer udvidet ATP til at omfatte flere og flere grupper, også en lang række af dem, der modtager overførselsindkomst.

Da ATP blev skabt i 1964, var det alene en pensionsordning for beskæftigede. Men siden starten af 1990'erne har skiftende regeringer udvidet den til at omfatte flere og flere grupper, også en lang række af dem, der modtager overførselsindkomst.

Ifølge Michael Jørgensen vil netop de reformer få stor effekt for mange pen-

sionister fremover: »Man kan regne på, hvor godt dækket forskellige typer mennesker vil være som pensionister. Og de, der bevæger sig mellem job og kontanthjælp eller arbejdsløshedsdagpenge, står til at få en relativ høj dækning som pensionister. Netop fordi de på nogle tidspunkter sparer op i arbejdsmarkedspensioner, mens de er omfattet af ATP, også når de er ledige. Langt værre ►

ser det ud for førtidspensionisterne. En del af dem betaler end ikke ind til ATP, og langt de fleste har ingen pensionsopsparing derudover,« siger han.

Yderligere dækning nødvendig

Ifølge souschef i Ældre Sagen, Jens Højgaard, viser ATP's undersøgelse af de 37-39-årige, at hullerne i pensionsopsparingen rækker langt ud over de egentlige marginalgrupper.

»Det understreger klokkeklart, at der er et behov for ordninger, som samler op på perioder uden beskæftigelse. Ellers får vi en stor gruppe, der, den dag de skal pensioneres, ikke vil have meget andet end folkepensionen, og det vil være for lidt. Det er klart, at det, at de er blevet omfattet af ATP, betyder noget. Men det er næppe nok. Når folk er ude i arbejdsløshed og sygdom, burde det sikres, at de sparer mere op, end de gør i ATP i dag.«

Antal overførselsindkomstmodtagere, der optjente ny pension i ATP i 2006

Ydelse	Antal
Arbejdsløshedsdagpenge	260.000
Sygedagpenge	324.000
Barseldagpenge*)	132.000
Kontanthjælp	120.000
Revalidering	24.000
Kommunal aktivering	24.000
AF-aktivering	27.000
Ledighedsydelse	18.000
Førtidspension**)	125.000
Efterløn	92.000
I alt	1.145.000

Antal overførselsindkomstmodtagere, der havde mulighed for frivilligt at optjene ny pension i ATP i 2006, men som fravalgte den mulighed

Førtidspension**)	122.000
Efterløn	58.000
I alt	180.000

*) Se noten på forsiden.

**) Førtidspensionister har frem til 1. januar 2003 frivilligt kunne optjene pension i ATP. Efter 1. januar 2003 blev denne ordning gjort obligatorisk for nye førtidspensionister.